

**СИЛАБУС ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА
ПУБЛІЧНЕ УПРАВЛІННЯ В СФЕРІ СОЦІАЛЬНОГО ТА
ГУМАНІТАРНОГО РОЗВИТКУ**

Спеціальність: **D4 «Публічне управління та адміністрування»**
Освітньо-професійна програма: **Управління у сфері охорони здоров'я**
Код освітнього компонента в освітньо-професійній програмі: **ВК 8**
Рівень вищої освіти: **другий (магістерський)**
Форма здобуття освіти: **заочна**
Рік навчання: **1**
Семестр(и): **II (весняний)**
Тип освітнього компонента: **вибірковий**
Навчальний рік: **2025–2026**

Обсяг: **3 кредити ECTS (90 год.)**
Навчальні заняття: **лекції, практичні заняття, консультації**
Підсумковий контроль: **залік**
Пререквізити **освітні компоненти «Публічна політика та врядування», «Інституціональне забезпечення публічного управління», «Технології прийняття управлінських рішень»**

Кафедра/підрозділ: **кафедра громадського здоров'я та управління охороною здоров'я,**
пр. Науки, 4, корпус А, 3 поверх

Керівник освітнього компонента: **проф. Мельниченко Олександр Анатолійович**
email: **oa.melnichenko@knu.edu.ua**

Сторінка освітнього компонента в Системі дистанційного навчання ХНМУ (Moodle):
<http://distance.knu.edu.ua/course/view.php?id=5158>

ОПИС ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

Усебічна соціально-гуманітарна підготовка, уміння мислити людино-центрично, осмислена переконаність у тому, що саме людський капітал визначає економічний та політичний розвиток держави, її могутність і здатність витримати конкуренцію на міжнародних ринках, є умовою підготовки корпусу високопрофесійних державних службовців і осіб місцевого самоврядування.

МЕТА КУРСУ: оволодіння теоретичними знаннями та практичними навичками публічного управління в сфері соціального та гуманітарного розвитку.

РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ:

РН 01 Знати теоретичні та прикладні засади вироблення й аналізу публічної політики, основ і технологій прийняття управлінських рішень.

РН 06 Здійснювати ефективне управління інноваціями, ресурсами, ризиками, проєктами, змінами, якістю, застосовувати сучасні моделі, підходи і технології, міжнародний досвід при проєктуванні та реорганізації управлінських і загально-організаційних структур.

ЗМІСТ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

Перелік тем лекцій (2 год.):

1. Соціально-гуманітарна сфера як об'єкт публічного управління.

Перелік тем практичних занять (8 год.):

Тема 1 Соціальна складова публічного управління. Поняття, складові, цілі, фактори й детермінанти соціального розвитку, їх значення. Соціальна політика: суть, мета, завдання, принципи, суб'єкти, моделі та умови реалізації. Механізми та інституціональне забезпечення реалізації соціальної політики. Державна політика у сфері праці. Державна демографічна політика. Державна політика щодо соціального захисту населення.

Тема 2 Гуманітарна складова публічного управління. Поняття, складові, цілі, фактори й детермінанти гуманітарного розвитку, їх значення. Гуманітарна політика: суть, мета, завдання, принципи, суб'єкти, моделі та умови реалізації. Механізми та інституціональне забезпечення

реалізації гуманітарної політики. Державна політика щодо духовного розвитку суспільства. Гуманістична спрямованість етнонаціональної політики держави. Політика держави щодо культурно-освітнього розвитку.

Перелік тем самостійної роботи здобувачів вищої освіти (80 год.)

1. Вплив особливостей національних ознак на систему виробничих відносин.
2. Глобалізація та соціально-гуманітарний розвиток.
3. Громадянське суспільство.
4. Гуманітарна сфера України та особливості її розвитку.
5. Дезорганізація як властивість соціальних систем.
6. Державна гендерна політика.
7. Державна демографічна політика.
8. Державна мовна політика.
9. Державна молодіжна політика.
10. Державна політика щодо осіб з обмеженими можливостями.
11. Державна політика щодо пенсійного забезпечення населення.
12. Державна політика щодо релігії та духовного розвитку суспільства.
13. Диспропорції суспільного розвитку.
14. Економіка добробуту.
15. Інституційне забезпечення реалізації соціальної політики.
16. Католицька модель соціальної політики.
17. Консервативна модель соціальної політики.
18. Ліберальна модель соціальної політики.
19. Механізми реалізації соціальної політики.
20. Моделі взаємовідносини «держава – бізнес – населення».
21. Національна ідеологія.
22. НТП та соціально-гуманітарний розвиток.
23. Особливості української нації: культура, релігія, ментальність.
24. Патерналізм і субсидіарність у суспільних відносинах.
25. Показники та індикатори людського розвитку.
26. Політичні партії та громадські організації.
27. Порівняння ринкового лібералізму та державного патерналізму.
28. Публічне управління в сфері освіти.
29. Публічне управління в сфері праці.
30. Публічне управління розвитком культури.
31. Публічне управління розвитком фізичної культури та масового спорту.
32. Роль і місце гуманітарної політики в публічному управлінні.
33. Самоорганізація в суспільних відносинах.
34. Соціал-демократична модель соціальної політики.
35. Соціальна держава.
36. Соціальна політика як регулятор соціального розвитку.
37. Соціальна справедливість.
38. Соціальна спрямованість публічного управління.
39. Соціальний капітал.
40. Соціальні стандарти.
41. Старіння нації та соціально-гуманітарний розвиток.
42. Стратифікація суспільства.
43. Суб'єкти та об'єкти соціальної політики держави.
44. Урбанізація та соціально-гуманітарний розвиток.
45. Чинники соціального та гуманітарного розвитку суспільства.

СРС спрямована на поглиблення й закріплення теоретичних знань, отриманих під час аудиторного навчання та сприяють формуванню професійних компетентностей. Результати СРС підлягають контролю та включені до підсумкового контролю знань.

Консультації: онлайн, за попередньою реєстрацією на сторінці курсу в Системі дистанційного навчання курсу.

Методи навчання: лекція, виконання вправ і практичних робіт, розв'язання ситуаційних завдань та кейсів.

ОЦІНЮВАННЯ

Поточна навчальна діяльність (ПНД). Оцінювання успішності здобувачів вищої освіти здійснюється відповідно до Інструкції з оцінювання навчальної діяльності здобувачів вищої освіти в ХНМУ (<https://knmu.edu.ua/documents/normatyvni-dokumenty-navchalnogo-proczesu/>). Оцінка за практичне чи підсумкове заняття становить від 2 до 5 балів. Подання завдань за запізненням з неповажних причин тягне за собою зниження оцінки відповідно до відсотка порушення граничних термінів виконання індивідуального завдання, яке слід перевірити упродовж 24 год. Оцінки виставляються у електронний журнал (АСУ). Незадовільні оцінки відпрацьовуються відповідно до Положення про порядок відпрацювання студентами ХНМУ навчальних занять (https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/05/polog_vidprac_zaniat.pdf).

В кінці семестру середня оцінка за семестр конвертується у багатобальну оцінку (70–120 балів) відповідно до таблиці 1 Інструкції з оцінювання (див. вище). Середнє арифметичне ПНД за обидва семестри становить загальну навчальну діяльність (ЗНД).

Індивідуальні завдання (ІЗ) оцінюються до 10 балів.

Оцінка з освітнього компонента виставляється лише здобувачам вищої освіти, яким зараховані усі підсумкові заняття та залік. Оцінка за залік становить від 120 до 200 балів.

Оскарження результатів підсумкового контролю проводиться у встановленому в ХНМУ порядку (https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/05/polog_apel_kontrol.pdf).

ПОЛІТИКИ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

Рекомендації щодо роботи у межах вивчення освітнього компонента: брати активну участь у всіх формах роботи на заняттях, присвячувати 1–2 год. щодня виконанню самостійної роботи та підготовці до занять, ставити запитання під час занять, відвідувати консультації, вчасно здавати завдання та виконувати усі форми контролю.

Відвідування занять. Відвідування лекцій та практичних занять є обов'язковим. При запізнення більше ніж на 5 хвилин ви можете бути не допущені до заняття. Пропущені заняття відпрацьовуються відповідно до Положення про порядок відпрацювання студентами ХНМУ навчальних занять (https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/05/polog_vidprac_zaniat.pdf).

Академічна доброчесність. ХНМУ стоїть на позиціях нульової толерантності до проявів академічної недоброчесності. Будь-які порушення принципів академічної доброчесності тягнуть за собою відповідальність у встановленому в ХНМУ порядку (https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/05/polog_ad-1.pdf).

Використання електронних гаджетів та інструментів штучного інтелекту допускається лише з дозволу викладача.

Політика щодо осіб з особливими освітніми потребами. Здобувачі вищої освіти з особливими освітніми потребами мають зв'язатися з викладачем задля розробки індивідуальної освітньої траєкторії.

Час відповіді викладача: 24 години.

Технічні вимоги до роботи у межах вивчення освітнього компонента:

- доступ до комп'ютера, ноутбука, планшета чи смартфона;
- корпоративний обліковий запис Google з власним фото;
- навички роботи з Google Workspace (Google Meet, Docs, Sheets, Slides, Forms) та Moodle.

Технічна підтримка: АСУ (ev.shevtsov@knmu.edu.ua), Google (tehotdelknmu@gmail.com), Moodle (al.korol@knmu.edu.ua)

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА

1. Гуманітарна політика в Україні: виклики та перспективи (Біла книга): аналітична доповідь / за заг. ред. Ю.Б. Каплан, Ю.А. Тищенко. Київ: НІСД, 2020. 126 с.
2. Єлагін В.П., Карамишев Д.В., Золотарьов В.Ф. Управління соціальним і гуманітарним розвитком: навчальний посібник. Харків: Вид-во ХарПІ НАДУ «Магістр», 2013. 256 с.
3. Управління соціальним і гуманітарним розвитком: навчальний посібник / за заг. ред. В.А. Скуратівського, В.П. Трощинського: у 2 ч. Київ: НАДУ, 2009. Ч. 1. 456 с.
4. Challis D., Chesterman Jo., Luckett R., Stewart K. Care Management in Social and Primary Health Care: The Gateshead Community Care Scheme. 2020. 224 p.
5. Durbin E.F.M. The Politics of Democratic Socialism: An Essay on Social Policy. 2020. 384 p.
6. Harris Jo. Managing State Social Work: Front-Line Management and the Labour Process Perspective. 2020. 162 p.
7. Pierson Jo.H.. A New History of Social Work: Values and Practice in the Struggle for Social Justice. Copyright Year 2022. 230 p.
8. Reilly N., Scriver S. Religion, Gender, and the Public Sphere. 2020. 332 p.
9. Sitsinskiy A.S., Hasiuk I.L., Dubov D.V., Semchenko A.I., Golub V.V. Security and Efficiency of Public Administration of the Socio-Humanitarian Sector of Ukraine. 2020.
10. Walters Ja., Kersley E. Religion and the Public Sphere: New Conversations. 2018. 120 p.

Завідувач кафедри громадського здоров'я
та управління охороною здоров'я

Катерина ПОМОГАЙБО